

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

Prop. 26 S

(2018–2019)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Endringer i statsbudsjettet 2018 under Kulturdepartementet

*Tilråding fra Kulturdepartementet 23. november 2018,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Innledning

I denne proposisjonen legger Kulturdepartementet fram forslag til endringer i statsbudsjettet for 2018.

2 Endringsforslag

Kap. 300 Kulturdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten dekker departementets lønns- og driftsutgifter. I forbindelse med overføring av personalressurs fra Kulturdepartementet til Norsk filminstitutt foreslås bevilgningen på posten redusert med 237 000 kroner mot tilsvarende økning på kap. 334, post 01, jf. omtale nedenfor.

Kap. 315 Frivillighetsformål

Post 82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg

Bevilgningen på posten skal kompensere for kostnader som spillemiddelberettigete idrettslag og

foreninger har til merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Formålet med ordningen er å lette finansieringen av anleggsvesteringer. I 2018 er det bevilget 285 mill. kroner til ordningen, hvorav 100 mill. kroner ble bevilget i revidert nasjonalbudsjett 2018, jf. Prop. 85 S (2017–2018) og Innst. 400 S (2017–2018). Høy investeringsaktivitet og få avslåtte søknader i 2018 har gitt et samlet godkjent søknadsbeløp på 304 mill. kroner. Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette økt med 19 mill. kroner. Det vil gi full kompensasjon for alle godkjente søkere i 2018.

Kap. 321 Kunstnerøkonomi

Post 75 Vederlagsordninger, kan overføres

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter til fem forskjellige vederlagsordninger som er regulert i egne avtaler. Det gjelder bibliotekvederlag, visningsvederlag, utstillingshonorar, filmvederlag og vederlag for framføring av musikk i gudstjenester og seremonier i kirker og trossamfunn. Utgiftene på posten forventes å bli høyere enn budsjettert. Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette økt med 4,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 325, post 01, jf. omtale nedenfor.

Kap. 322 Bygg og offentlige rom

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten skal blant annet dekke evaluerings- og kvalitetsutviklingsarbeid, og visse fellestiltak på Kulturdepartementets område. Departementet foreslår å nytte deler av denne avsetningen i forbindelse med flyttingen av samlingene av filmhistorisk utstyr, som ivaretas av Preus museum. Posten foreslås med bakgrunn i dette redusert med 0,8 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 328, post 70, jf. omtale nedenfor.

Kap. 323 Musikk og scenekunst

Post 01 Driftsutgifter

På posten er det blant annet budsjettert med midler for å dekke utgifter til evaluerings- og kvalitetsutviklingsarbeid og visse fellestiltak på musikk- og scenekunstoprådet. Departementet foreslår å nytte deler av denne avsetningen for å legge til rette for brukermedvirkning ved forprosjektet for rehabiliteringen av Nationalteatret. Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette redusert med 1,5 mill. kroner mot tilsvarende økning på post 70, jf. omtale nedenfor.

Post 70 Nasjonale institusjoner

Kulturdepartementet har gitt Statsbygg i oppdrag å utarbeide forprosjekt for rehabiliteringen av Nationalteatret og forprosjekt for tilhørende brukerutstyr (teaterteknikk, brukerutstyr og inventar). Nationalteatret har en viktig rolle og et særlig ansvar for å bidra med teaterfaglig kunnskap i den videre utviklingen av prosjektet, herunder en sentral rolle i arbeidet med brukerutstyr. Tilskuddet til Nationalteatret foreslås økt med 1,5 mill. kroner for å legge til rette for teatrets arbeid med brukermedvirkning i prosjektet. Økningen foreslås dekket inn ved tilsvarende innsparing på post 01, jf. omtale over.

Post 78 Ymse faste tiltak

Overføringsfullmakt til 2019

Bevilgningen på posten skal dekke tilskudd til ymse faste tiltak på musikk- og scenekunstoffeltet. På posten er det bevilget 25,9 mill. kroner til amatørteater- og frivillige teaterformål, jf. Prop. 1 S (2017–2018) Kulturdepartementet, vedlegg 1.

Det statlige tilskuddet til Norsk teaterråd ble i 2015 avviklet etter avdekking av manglende øko-

nomikontroll. Norsk teaterråd, som i en årrekke hadde viderefordelt statlige midler til landets amatørgrupper, valgte som følge av dette å nedlegge driften. Kulturdepartementet har siden gjennomført en treårig pilotmodell med sikte på å etablere en ny struktur for fordelingen av statlige midler til amatørteater og frivillige teaterformål. Etter ekstern og intern evaluering ble prosessen avsluttet høsten 2018, og Norsk kulturråd fikk oppgaven med å forvalte midlene framover, herunder en nyopprettet aktivitetstilskuddsordning. Norsk kulturråd trenger tid til etablere søknadsrutiner og utlysning av disse midlene. Det er derfor nødvendig at den gjenstående bevilgningen på posten, som utgjør 5,1 mill. kroner til fordeling til en aktivitetstilskuddsordning for amatørteaterfeltet, overføres til 2019.

Kulturdepartementet foreslår på denne bakgrunn at bevilgningen i 2018 tilføyes stikkordet «kan overføres», jf. forslag til vedtak II.

Kap. 325 Allmenne kulturformål

Post 01 Driftsutgifter

På posten er det budsjettert med midler til å dekke utgifter til evaluerings- og kvalitetsutviklingsarbeid og andre fellestiltak på kulturområdet i Kulturdepartementets regi. Utgiftene ved dette forventes å bli lavere enn budsjettert. Posten foreslås med bakgrunn i dette redusert med 4,5 mill. kroner for å dekke merutgifter på kap. 321, post 75, jf. omtale over.

Post 79 Til disposisjon, kan nyttes under post 01

Bevilgningen på posten skal nyttes til å dekke behov som oppstår i budsjettåret. For inneværende år er det fra posten utbetalt et tilskudd på 2 mill. kroner for vedlikehold av Det Norske Akademis ordbok. Utbetalingen på 2 mill. kroner skulle finansieres med bidrag på 1 mill. kroner fra henholdsvis Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

Med bakgrunn i at Kulturdepartementet har forskuttert Kunnskapsdepartementets bidrag, foreslås posten økt med 1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av kap. 287 Forskningsinstitutt og andre tiltak, post 21 Særskilte driftsutgifter under Kunnskapsdepartementet.

Post 85 (Ny) Gaveforsterkningsordningen

Gaveforsterkningsordningen ble etablert i statsbudsjettet for 2014 og er et insentiv for kunst- og

kulturinstitusjoner til å skaffe privat finansiering. Ordningen innebærer at private pengegaver blir forsterket med et statlig tilskudd på inntil 25 pst. av gavebeløpet.

Rammen for tilskudd har hvert år fra ordningen ble innført, blitt brukt opp tidlig i året. I 2018 er ordningen tilført 93 mill. kroner av spilleoverskuddet fra Norsk Tipping AS til kulturformål. Disse midlene var fullt ut fordelt på søkere i juni 2018. Som følge av dette har det ikke vært midler igjen i ordningen til å imøtekomme søknader som er kommet inn etter tildelingen i juni. For å unngå et stort etterslep av søknader fra 2018 til utbetaling når ordningen etter planen skal tilføres nye midler fra spilleoverskuddet til kulturformål i 2019, foreslår departementet at det bevilges 50 mill. kroner på posten til ordningen i 2018.

Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten dekker i hovedsak utgifter for Nasjonalbiblioteket, Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek og Språkrådet.

Virksomhetene på posten, særlig Nasjonalbiblioteket, forventer høyere utgifter i 2018 enn opprinnelig budsjettert, hovedsakelig som følge av økte inntekter. Departementet foreslår med bakgrunn i dette å øke bevilgningen på posten med 11 mill. kroner mot tilsvarende økning av inntektsbevilgningen på kap. 3326, post 01, jf. omtale nedenfor.

Kap. 328 Museum og visuell kunst

Post 70 Det nasjonale museumsnettverket

Samlingene av filmhistorisk utstyr må flyttes fra nåværende lokaler. Dette krever innkjøp av nye magasinreoler og dekning av flyttekostnader. Preus museum skal forestå katalogiseringen av materialet, og må tilføres økte ressurser for å få gjenstandene plassert i egnet lagerlokale. Kulturdepartementet foreslår med bakgrunn i dette å øke driftstilskuddet til Preus museum på posten med 0,8 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 322, post 01, jf. omtale over.

Kap. 329 Arkivformål

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen på posten dekker utgiftene til Arkivverkets oppdragsvirksomhet. Bevilgningen kan bare benyttes i samme omfang som det genereres inntekter ved oppdragsvirksomheten.

Med bakgrunn i at det forventes lavere inntekter enn budsjettert i 2018, foreslår departementet å redusere bevilgningen på posten med 4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av inntektsbevilgningen på kap. 3329, post 02, jf. omtale nedenfor.

Kap. 334 Film- og medieformål

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på denne posten dekker lønns- og driftsutgifter ved Norsk filminstitutt. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,7 mill. kroner. Økningen skal gå til internasjonal satsing på data-spill, samt dekning av kostnader knyttet til overføring av personalressurs fra Kulturdepartementet til Norsk filminstitutt, jf. omtale under kap. 300, post 01 og kap. 334, post 75.

Post 75 Internasjonale film- og medieavtaler

Bevilgningen på posten skal dekke faste, årlige tilskudd til tiltak som er forankret i internasjonale film- og medieavtaler. Utgifter til disse tiltakene er blitt lavere enn tidligere forutsatt. Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette redusert med 0,5 mill. kroner mot tilsvarende økning på post 01, jf. omtale over.

Kap. 335 Mediestøtte

Post 70 Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting

Bevilgningen på posten skal dekke kompensasjon til kommersiell kringkasting. Det ble 26. september 2018 inngått avtale med TV2. Avtalen trer ikke i kraft før 2019. Det vil derfor ikke bli utbetalt tilskudd på posten i 2018. Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette redusert med 135 mill. kroner.

Kap. 340 Den norske kirke*Post 70 Rammetilskudd til Den norske kirke*

Bevilgningen på posten foreslås økt med 35 mill. kroner med bakgrunn i at Den norske kirke skal betale en solvenspremie på 41,8 mill. kroner til Statens pensjonskasse i 2018.

Ved etableringen av Den norske kirke som eget rettssubjekt i 2017 ble det beregnet en åpningsbalanse med fiktive pensjonsmidler på 1,7 mrd. kroner som tilsvarte de fremtidige pensjonsforpliktelsene (krav til premiereserve). I 2017, som er grunnlaget for solvenspremien som skal innbetales i 2018, har lav avkastning på fiktive pensjonsmidler ført til et negativt avvik mellom disse og kravet til premiereserve. Underdekningen må Den norske kirke dekke gjennom nevnte premie. Avkastningen på pensjonsmidlene vil imidlertid variere over tid, og det vil derfor også kunne bli overdekning i ordningen, dvs. negativ solvenspremie.

Risikoen knyttet til over- eller underdekning i ordningen bør i utgangspunktet bæres og håndteres av Den norske kirke. Når det likevel foreslås å øke bevilgningen med 35 mill. kroner, slik at Den norske kirke blir kompensert for den delen av solvenspremien som skyldes lav avkastning på de fiktive pensjonsmidlene, skyldes dette i hovedsak tidspunktet for opprettelsen av rettssubjektet og dets korte levetid. Mulighetene for å oppnå god avkastning på pensjonsmidlene var begrenset på tidspunktet for fristillingen, og den korte levetiden til rettssubjektet gjør at det heller ikke har vært gjennom perioder med overdekning i ordningen.

Ved etableringen av Den norske kirke som eget rettssubjekt 1. januar 2017 ble det innarbeidet et særskilt tilskudd for dekning av pensjonspremie (endringspremie) knyttet til bedring av tilsattes opptjente pensjonsrettigheter. Siden denne i all hovedsak gjelder pensjonsrettigheter oppstått før 1.1.2017, dvs. da kirkelig tilsatte var stats-tjenestemenn, er nær hele endringspremien holdt utenfor tilskuddsgrunnlaget for andre tros- og livssynssamfunn, jf. Prop. 1 S (2016–2017). Med bakgrunn i at tilsvarende gjelder for solvenspremien som har sitt grunnlag i avkastning for fiktive pensjonsmidler fastsatt ut fra framtidige pensjonsforpliktelser beregnet per 1.1.2017, inngår ikke økningen i tilskuddet på 35 mill. kroner i tilskuddsgrunnlaget for andre tros- og livssynssamfunn.

Kap. 342 Nidaros domkirke m.m.*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen på posten dekker utgifter for Nidaros domkirkes restaureringsarbeider (NDR). NDR forventer høyere utgifter i 2018 enn opprinnelig budsjettert som følge av økte inntekter. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 11 mill. kroner mot tilsvarende økning av inntektsbevilgningen på kap. 3342, post 01, jf. omtale nedenfor.

Kap. 3326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål*Post 01 Ymse inntekter*

Posten gjelder i hovedsak refusjon for oppgaver Nasjonalbiblioteket, Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek og Språkrådet utfører for andre. Som følge av at særlig Nasjonalbiblioteket forventer høyere inntekter enn budsjettert, foreslås bevilgningen på posten økt med 11 mill. kroner mot tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 326, post 01, jf. omtale over.

Kap. 3329 Arkivformål*Post 02 Inntekter ved oppdrag*

Posten gjelder i hovedsak oppdragsinntekter for Arkivverket ved drift av interimsorganisasjonen Norsk helsearkiv. Oppdragsinntektene forventes å bli noe lavere enn budsjettert. Kulturdepartementet foreslår å redusere bevilgningen på posten med 4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap 329, post 21, jf. omtale over.

Kap. 3342 Nidaros domkirke m.m.*Post 01 Ymse inntekter*

Posten gjelder salgs- og billettinntekter m.m. og refusjon for oppgaver som Nidaros domkirkes restaureringsarbeider utfører for andre. Blant annet som følge av økt salg og at det er innsamlet midler til nytt lysanlegg i kirken, får Nidaros domkirkes restaureringsarbeider høyere inntekter enn budsjettert. Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette økt med 11 mill. kroner mot tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 342, post 01, jf. omtale over.

Kulturdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i statsbudsjettet 2018 under Kulturdepartementet.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om endringer i statsbudsjettet 2018 under Kulturdepartementet i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til vedtak om endringer i statsbudsjettet 2018 under Kulturdepartementet

I

I statsbudsjettet for 2018 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
300		Kulturdepartementet	
	01	Driftsutgifter, nedsettes med..... fra kr 172 641 000 til kr 172 404 000	237 000
315		Frivillighetsformål	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, forhøyes med fra kr 285 000 000 til kr 304 003 000	19 003 000
321		Kunstnerøkonomi	
	75	Vederlagsordninger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 191 320 000 til kr 195 797 000	4 477 000
322		Bygg og offentlige rom	
	01	Driftsutgifter, nedsettes med..... fra kr 18 632 000 til kr 17 832 000	800 000
323		Musikk og scenekunst	
	01	Driftsutgifter, nedsettes med..... fra kr 93 333 000 til kr 91 833 000	1 500 000
	70	Nasjonale institusjoner, forhøyes med fra kr 1 462 365 000 til kr 1 463 865 000	1 500 000
325		Allmenne kulturformål	
	01	Driftsutgifter, nedsettes med..... fra kr 92 816 000 til kr 88 339 000	4 477 000
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 01</i> , forhøyes med..... fra kr 7 850 000 til kr 8 850 000	1 000 000
(NY)	85	Gaveforsterkningsordning, bevilges med.....	50 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	
	01	Driftsutgifter, forhøyes med..... fra kr 613 058 000 til kr 624 058 000	11 000 000
328		Museum og visuell kunst	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, forhøyes med fra kr 1 514 860 000 til kr 1 515 660 000	800 000
329		Arkivformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 18 440 000 til kr 14 440 000	4 000 000
334		Film- og medieformål	
	01	Driftsutgifter, forhøyes med..... fra kr 170 967 000 til kr 171 704 000	737 000
	75	Internasjonale film- og medieavtaler, nedsettes med fra kr 17 750 000 til kr 17 250 000	500 000
335		Mediestøtte	
	70	Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting, nedsettes med..... fra kr 135 000 000 til kr 0	135 000 000
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, forhøyes med fra kr 2 042 100 000 til kr 2 077 100 000	35 000 000
342		Kirkebygg og gravplasser	
	01	Driftsutgifter, forhøyes med..... fra kr 67 474 000 til kr 78 474 000	11 000 000

Inntekter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	
	01	Ymse inntekter, forhøyes med..... fra kr 10 428 000 til kr 21 428 000	11 000 000
3329		Arkivformål	
	02	Inntekter ved oppdrag, nedsettes med fra kr 19 027 000 til kr 15 027 000	4 000 000
3342		Kirkebygg og gravplasser	
	01	Ymse inntekter, forhøyes med..... fra kr 19 601 000 til kr 30 601 000	11 000 000

II

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet kan tilføye stikkordet «kan overføres» til bevilgningen på kap. 323 Musikk og scenekunst, post 78 Ymse faste tiltak.

